

GLASNIK

Općine KLIS

| rujan | 2026. | broj 30

SADRŽAJ

Klis – mjesto ulaganja, razvoja i novih prilika za život	3
Klis u znaku	
Velike Gospe i Svetoga Roka	5
Geodeti na terenu, javni uvid na jesen	6
Probijen Tunel Kozjak novi život za Dalmatinsku zagoru	7
Mezanovcima vrtić, igralište i multifunkcionalna dvorana	8
Odvajanje otpada na kućnom pragu	9
Pomoć u kući - priprema i dostava toplih obroka za stanovnike Općine Klis	9
Stižu bageri u Ulicu Petra Kružića	10
Nova cesta za sigurnije Konjsko	11
Ukrajinsko izaslanstvo u Klisu	12
Klis je novi dom za pet obitelji s djecom!	13
Mobilna ambulanta stigla u Nisko	14
Radovi na mrtvačnici u Brštanovu privode se kraju	14
Otvara se novi vrtić, nema neupisane djece!	15
I Klis pomaže izgradnju stadiona u Vukovaru!	15
Kliško kulturno ljetovanje 2026. – najbogatije i najposjećenije izdanje dosad	16
Kočinje brdo - mjesto rocka, motora i humanosti	18
Kliški uskoci vratili Klis u vrijeme mačeva, baruta i junaštva	19
U knjižnici „Nova poglavlja prebookiranih – Čitalački klub bez margina“	20
Ljetovanje u knjižnici, najvjernijima - nagrade	20
Pobjednice Ljetnog čitateljskog izazova su...!	21
Knjižnica u Kliškom kulturnom ljetu	21
USKOK s osvojenim Županijskim kupom ulazi u novu sezonu	22
Sjećanje na Zdravka Uvodića i 34. obljetnica pogibije	23
IN MEMORIAM	23
Metod Erceg (1939. – 2026.) Mirko Bojić Šide (1958. – 2026.)	

Besplatno glasilo Općine Klis

Izdavač:

Općina Klis,
Iza Grada 2, 21231 Klis
Telefon: 021/240-292
mail: info@klis.hr; www.klis.hr

Glavni i izvršni urednik:

Ivica Vetma

Lektura: Lea Smolaka

Fotografije: Ivo Pervan, Mirna Tešija,
Ivica Vetma, Davor Barić,
Lea Smolaka i facebook

Tisak i grafička priprema:

Dalmacijapapir Split

Sve nepotpisane tekstove potpisuje uredništvo

SVEČANOST U ČAST DANA OPĆINE

KLIS – mjesto ulaganja, razvoja i novih prilika za život

Općina Klis danas je zajednica od oko 6000 stanovnika koja se prostire na približno 150 četvornih kilometara, a njezin razvoj posljednjih je godina obilježen velikim ulaganjima i snažnom demografskom obnovom

Piše: Mirna Tešija

Svečanom sjednicom Općinskog vijeća na kliškoj tvrđavi obilježen je Dan Općine Klis, ususret blagdanu sv. Roka, zaštitnika mjesta. U svečanom ambijentu tvrđave, koja je jedan od najprepoznatljivijih simbola Klisa predstavljeni su rezultati dosadašnjeg rada Općine, ostvareni projekti te planovi usmjereni prema daljnjem razvoju i stvaranju kvalitetnijih uvjeta za život stanovnika.

Općina Klis danas je zajednica od oko 6000 stanovnika koja se prostire na približno 150 četvornih kilometara, a njezin razvoj posljednjih je godina obilježen snažnim ulaganjima u demografiju, infrastrukturu, stanovanje, turizam te očuvanje i obnovu kulturne baštine.

Jedan od ključnih prioriteta Općine jest demografska politika i stvaranje uvjeta u kojima će mlade obitelji svoju budućnost moći graditi upravo na području Klisa. U tom je smjeru posebno značajan projekt dodjele 20 parcela mladim obiteljima za stambeno zbrinjavanje.

– Najpoznatiji smo po demografskim mjerama, a nedavno smo 20 parcela dodijelili mladim obiteljima za stambeno zbrinjavanje. Mislim da u tom smjeru trebamo i dalje ići, pogotovo kada je riječ o revitalizaciji Dalmatinske zagore. – kazao je načelnik Općine Klis.

Priuštivo i dostupno stanovanje, uz stvaranje novih mogućnosti za mlade obitelji, jedan je od temelja dugoročnog razvoja općine, u suradnji sa Splitsko-dalmatinskom županijom.

Istodobno, Općina snažno ulaže u razvoj turističkog potencijala Klisa. U središtu tog razvoja nalazi se kliška tvrđava, koja je posljednjih godina postala jedan od najvažnijih nositelja turističke prepoznatljivosti općine.

Tvrđavu godišnje posjeti oko 125 000 ljudi, čime Klis zauzima sve značajnije mjesto na turističkoj karti Dalmacije. O rastu turističke aktivnosti svjedoči i podatak da je broj kuća za odmor na području Općine u desetak godina porastao sa 5 na, čak, 110.

Upravo je daljnja obnova tvrđave jedan od važnih projekata koji će obilježiti naredno razdoblje. Načelnik Vetma najavio je dugoočekivano izmještanje repetitora s tvrđave. Radovi bi, prema najavi, trebali započeti u sljedećih deset dana, a repetitor bi do kraja godine trebao biti izmješten izvan urbanog naselja.

Time će se osloboditi prostor Kružiceve kule, čime se stvaraju preduvjeti za njezinu obnovu. Riječ je o važnom koraku u daljnjoj valorizaciji tvrđave i njezine povijesne cjeline, ali i u stvaranju novih sadržaja koji će dodatno obogatiti turističku ponudu Klisa.

Razvoj Klisa prepoznat je i na razini države i Splitsko-dalmatinske županije. Ministar turizma i sporta Tonči Glavina istaknuo je kako je Klis posljednjih godina postao ne samo sve prepoznatljivija turistička destinacija nego i poželjno mjesto za život.

– Klis kao brend u kontekstu turizma ima nepresušnu važnost za Split i širu okolicu. Zahvaljujući velikom radu, trudu i ulaganjima, postao je poželjno mjesto za život, a iz godine u godinu sve je atraktivniji i kao turistička destinacija. – rekao je Glavina.

Podršku razvojnim projektima Općine istaknuo je i splitsko-dalmatinski dožupan Stipe Čogelja, izrazivši zadovoljstvo projektima koje Županija provodi zajedno s

Općinom Klis. Posebno je izdvojio infrastrukturne i socijalne projekte, uključujući priuštivo stanovanje.

Čestitke povodom Dana Općine uputio je i gradonačelnik Novog Travnika Stjepan Dujo, naglasivši snažno prijateljstvo dviju lokalnih zajednica i vidljiv napredak Klisa posljednjih godina. Suradnja s prijateljskim općinama i gradovima dodatno pridonosi povezivanju lokalnih zajednica i razmjeni iskustava u područjima važnima za njihov razvoj.

Svečana sjednica bila je i prigoda za odavanje priznanja pojedincima koji su svojim radom i djelima osta-

vili snažan trag u životu Općine Klis.

Nagrada za životno djelo posthumno je dodijeljena Jurici Gizdiću, istaknutom kroničaru i sportskom publicistu koji je svojim dugogodišnjim predanim radom čuvao od zaborava ljude, događaje i priče koje čine dio kliškog identiteta.

Nagrada za životno djelo posthumno je dodijeljena i profesoru Valteru Firiću, koji je ostavio neizbrisiv trag u kulturnom i društvenom životu Klisa te svojim dugogodišnjim radom dao izniman doprinos očuvanju, istraživanju i promicanju kliške povijesti i bogate kulturne baštine.

Posebne zahvalnice Općine Klis dodijeljene su igračima NK Uskoka Iliji Stupalu, Igoru Vrvilu i Josipu Zeljkoviću za iznimno hrabar i nesebičan čin. Nakon prometne nesreće iz plamtećeg su automobila izvukli vozača neposredno prije nego što je vatrena buktinja u potpunosti progutala vozilo te su tako spasili ljudski život.

Kada se sagledaju ostvareni projekti i planovi za naredno razdoblje, vidljivo je da se razvoj Općine Klis temelji na nekoliko ključnih područja: demografiji i stambenom zbrinjavanju, razvoju

infrastrukture, obnovi kulturne baštine, održivom turizmu te stvaranju novih gospodarskih i društvenih prilika za stanovnike.

Dan Općine Klis tako je bio prilika ne samo za podsjećanje na ono što je ostvareno, već i za jasno usmjeravanje prema onome što tek slijedi.

Uz čestitke povodom Dana Općine i blagdana sv. Roka, zajednička poruka svečane sjednice bila je jasna: Klis nastavlja ulagati u svoje ljude, svoj prostor i svoju budućnost.

KLIS U ZNAKU

Velike Gospe i Svetoga Roka

Svečanim misama, tradicionalnim procesijama i pučkom feštom Klis je i ove godine dostojanstveno proslavio blagdane Velike Gospe i svetoga Roka. Brojni mještani, vjernici i gosti sudjelovali su u bogatom programu koji je spojio vjeru, tradiciju, povijesnu baštinu i zajedništvo kliškoga kraja.

Blagdanski dani u Klisu i ove su godine protekli u ozračju vjere, zajedništva i njegovanja dugogodišnje tradicije. Proslava Velike Gospe i Svetoga Roka okupila je brojne vjernike i posjetitelje, potvrđujući koliko su ovi blagdani duboko ukorijenjeni u životu lokalne zajednice.

Na svetkovinu Velike Gospe održana je svečana sveta misa s procesijom koju je predvodio don Josip Dukić uz nazočnost brojnih mještana. Dostojanstveno i u molitvi, procesija je još jednom podsjetila na snagu vjere i važnost očuvanja običaja koji se prenose iz naraštaja u naraštaj.

Već sljedećega dana svečanost je nastavljena na blagdan svetoga Roka. Svečanu svetu misu s procesijom predvodio je don Ivan Čubelić. Posebnu atmosferu procesiji dali su pripadnici Povijesne postrojbe Kliški uskoci, čije sudjelovanje simbolično povezuje bogatu povijest Klisa s današnjim životom njegove zajednice. Uz članove postrojbe u procesiji su sudjelovali i članovi DVD-a Klis i članovi KGD *Mosor* iz Klis Kose. Zvuci glazbe dodatno su naglasili svečanost događaja, a brojnim okupljenim vjernicima pri-

družili su se i predstavnici lokalne i državne vlasti. Među njima bili su načelnik Općine Klis Jakov Vetma, predsjednik Općinskog vijeća Josip Didović te ministar turizma i sporta Tonči Glavina.

Nakon vjerskog dijela proslave slavlje se u večernjim satima preselilo na trg Megdan gdje je održana tradicionalna pučka fešta. Trg je ispunila pjesma, druženje i dobro raspoloženje, a mještani i njihovi gosti uživali su u koncertu Hrvatskih ruža.

Za bogatu gastronomsku ponudu pobrinuli su se članovi Lovačke udruge *Svećurje* iz Klisa, koji su pripremili domaće specijalitete i tako dodatno obogatili večer. Uz dobru glazbu, domaću hranu i druženje, pučka fešta potrajala je do dugo u noć.

Još je jednom tako proslava Velike Gospe i Svetoga Roka pokazala da Klis svoje blagdane čuva kao važan dio identiteta i tradicije, ali i kao prigodu za susret, zajedništvo i druženje svih generacija.

NEMA PREDAHA NA PODRUČJU CIJELE OPĆINE - NASTAVLJA SE KATASTARSKA IZMJERA

Geodeti na terenu, javni uvid na jesen

Nakon što je uspješno odrađen veći dio katastarske izmjere na području Klisa, posao se nastavlja. Vlada Republike Hrvatske donijela je odluku o provedbi novih katastarskih izmjera, što bi za brojne stanovnike Općine Klis trebalo značiti jedan važan korak prema konačnom sređivanju vlasništva nad njihovim zemljištem i nekretninama.

Za dio Klisa koji je već izmjereno, javni uvid trebao bi početi ove jeseni. To je faza u kojoj će građani moći provjeriti podatke o svojim parcelama i vlasništvu te, ako nešto nije točno, reagirati i zatražiti ispravak.

U novu katastarsku izmjeru krajem ove godine trebali bi krenuti i preostali dijelovi katastarske općine

Klis – Mezanovci, Pozirale i Majdan – kao i građevinsko područje katastarske općine Vučevica.

Upravo je sređivanje tih odnosa jedan od većih problema s kojima se naši građani godinama susreću. Mnoge parcele i kuće imaju kompliciranu vlasničku povijest, podaci u katastru i zemljišnim knjigama nisu uvijek usklađeni, a rješavanje takvih slučajeva zna trajati godinama.

Iz Općine Klis najavljuju zato i širi plan. Prema riječima načelnika Vetme, namjera je svake godine prijaviti po jednu od ukupno devet katastarskih općina na području Općine Klis za provedbu katastarske izmjere. Drugim riječima, plan je ići redom, dio po dio, kako bi se postupno obuhvatilo cijelo područje.

- Želimo ići korak po korak kako bismo pomogli svim našim stanovnicima da konačno i bez prepreka dobiju svoju imovinu 1/1 u svoje ruke. - poručuje Vetma.

U Općini pritom zahvaljuju Državnoj geodetskoj upravi na prihvatanju njihova prijedloga. Za stanovnike, međutim, najvažnije tek slijedi; kada javni uvid počne, bit će važno provjeriti podatke i na vrijeme reagirati ako se uoče pogreške. Ako se plan bude provodio predviđenom dinamikom, Klis bi u idućim godinama mogao napraviti veliki korak prema onome što građanima najviše znači: urednom vlasništvu, čistim papirima i manje glavobolje oko vlastite imovine.

PROJEKT "NOVI ULAZ U SPLIT" VAŽAN I ZA NAŠU OPĆINU

Probijen **Tunel Kozjak** novi život za Dalmatinsku zagoru

Tunel, dug oko 2,5 kilometara, povezivat će područje Vučevice s Kaštelima i Splitom te čvorom Vučevica na autocesti A1

Proboj glavne cijevi tunela Kozjak označava završetak najzahtjevnije faze prve etape projekta „Novi ulaz u Split“. Za Općinu Klis posebno je značajan zbog nove prometne uloge Vučevice i mogućnosti koje bolja povezanost donosi za daljnji razvoj područja.

Nakon gotovo dvije godine radova probijena je glavna cijev tunela Kozjak, čime je ostvaren važan korak u realizaciji projekta „Novi ulaz u Split“. Tunel, dug oko 2,5 kilometara, povezivat će područje Vučevica s Kaštelima i Splitom te čvorom Vučevice na autocesti A1.

Proboj tunela označava završetak najzahtjevnijeg dijela prve faze projekta, čija vrijednost iznosi 74,6 milijuna eura. Slijede radovi na opremanju i dovršetku tunela, kao i

nastavak izgradnje prometnice prema državnoj cesti D8.

Svečanosti u tunelu nazočili su potpredsjednik Vlade i ministar mora, prometa i infrastrukture Oleg Butković, splitsko-dalmatinski župan Blaženko Boban, predsjednik Uprave Hrvatskih cesta Ivica Budimir, gradonačelnici Splita i Kaštela Tomislav Šuta i Denis Ivanković, načelnik Općine Klis Jakov Vetma te predstavnici izvođača, projektanata i drugih institucija uključenih u projekt. Ministar Butković istaknuo je važnost projekta za prometno povezivanje splitskog područja te naglasio da nakon proboja slijede završni radovi na tunelu i nastavak gradnje prema državnoj cesti D8.

Šire gledano, projekt predstavlja dio prometne poveznice kojom bi se čvor Vučevica na autocesti A1 povezo s državnom cestom D8, a u konačnici i sa splitskom trajektnom lukom. Time bi se uspostavila kvalitetnija veza između autoceste i područja Kaštela i Splita.

Za Općinu Klis projekt ima posebno značenje jer se čvor Vučevica i okolno područje nalaze na početnoj točki nove prometne poveznice.

Izgradnjom čvora na autocesti A1 i tunela Kozjak njezin prometni položaj postupno dobiva veći značaj. To bi u budućnosti moglo imati utjecaj i na razvoj gospodarskih aktivnosti na području Općine Klis.

Bolja prometna povezanost može olakšati svakodnevno putovanje stanovnika, povezivanje s većim urbanim središtima te pristup poslovnim i drugim sadržajima. Istodobno, kvalitetnija infrastruktura jedan je od preduvjeta za privlačenje novih ulaganja i razvoj postojećeg gospodarstva. Takve razvojne učinke istaknuo je i splitsko-dalmatinski župan Blaženko Boban, koji je projekt ocijenio važnim za prometno rasterećenje, bolju povezanost sa Zračnom lukom Split i budućim prometnim pravcima, ali i za razvoj Dalmatinske zagore. Proboj glavne cijevi važna je etapa, ali projekt time nije završen. Predstoje radovi na opremanju tunela, njegovo dovršavanje te nastavak izgradnje prometne veze prema D8.

Predsjednik Uprave Hrvatskih cesta Ivica Budimir najavio je nastavak aktivnosti na projektu, uključujući daljnje povezivanje prometne mreže prema području Kaštela i Splita.

VELIKE PROMJENE U NAŠEM KRAJU

Mezanovcima vrtić, igralište i multifunkcionalna dvorana

Mezanovci ulaze u razdoblje velikih promjena. Nakon godina u kojima se govorilo o potrebi uređenja ovog dijela općine, sada su napravljeni konkretni koraci prema stvaranju kvalitetnijeg i uređenijeg prostora za život svih generacija. Gotovo je idejno rješenje za nove javne sadržaje na Mezanovcima, a plan je jasan – ovaj bi dio općine trebao dobiti potpuno novo i suvremenije ruho. Među najvažnijim projektima ističu se novi dječji vrtić, uređeno dječje igralište te multifunkcionalna dvorana namijenjena različitim sadržajima i potrebama lokalnog stanovništva. Prema najavama, u bliskoj budućnosti trebao bi biti završen i idejni projekt. Nakon toga Općina Klis će Splitsko-dalmatinskoj županiji uputiti zahtjev za darovanje zemljišta, čime bi se otvorio put prema realizaciji planiranih sadržaja. Odmah potom krenut će se u postupak ishođenja građevinske dozvole. No, uređenje Mezanovaca ne završava samo na novim javnim objektima. Planiran je i sustav kontrole parkiranja, čime bi se trebalo uvesti više reda u svakodnevno funkcioniranje naselja. Posebna pažnja posvetit će se i Ilijinom potoku, koji bi prenamjenom trebao postati pješačka zona i novi prostor za boravak i kretanje građana. Cilj je, kako se ističe, da Mezanovci u ovom mandatu dobiju ono što im je dugo nedostajalo – uređenu infrastrukturu, kvalitetne javne sadržaje i prostor koji će biti ugodniji, sigurniji i funkcionalniji za život. Ako se najavljeni rokovi ostvare, Mezanovci bi tako u narednom razdoblju mogli postati jedno od najvećih gradilišta javnih sadržaja na području općine.

MODERNI KOMUNALNI SUSTAV U NAŠOJ OPĆINI

Odvajanje otpada na kućnom pragu

Općinu Klis u sljedećim mjesecima očekuje velika promjena u načinu prikupljanja i zbrinjavanja otpada. Cilj je jednostavan – urednija naselja, manje otpada oko kontejnera i kvalitetnije razvrstavanje otpada. Novi sustav donijet će promjene u svakodnevnim navikama svih stanovnika, ali i omogućiti da se otpad ubuduće prikuplja izravno ispred kućnog praga.

Prvi korak već je pokrenut. U tijeku je javna nabava za tri nova kamiona za prikupljanje otpada – jednog većeg i dva manja vozila. Nakon nabave vozila slijedi i nabava novih kanti za kućanstva, koje će biti podijeljene stanovnicima na području cijele općine.

Prema planu, tijekom listopada započet će podjela novih kanti za otpad, i to na približno 2500 adresa diljem Općine Klis. Svako će kućanstvo tako dobiti mogućnost da otpad priprema za odvoz ispred vlastitog doma, umjesto da ga odnosi do zajedničkih kontejnera.

Za stanovnike to znači jednu od najvećih promjena u sustavu prikupljanja otpada posljednjih godina. Umjesto sadašnjeg odlaganja otpada u zajedničke kontejnere, naglasak će biti na razvrstavanju otpada i njegovom odvozu s kućnog praga. Drugim riječima, kante će biti kod kuće, otpad će se razvrstavati prema pravilima novog sustava, a služ-

ba za prikupljanje otpada preuzet će ga na predviđenom mjestu i u predviđeno vrijeme.

Druga velika promjena slijedi 1. siječnja 2027. godine, kada Općina Klis u potpunosti preuzima upravljanje sustavom prikupljanja otpada na svom području.

To je važan korak jer će Općina izravno organizirati i upravljati sustavom, od prikupljanja otpada do njegova daljnjeg zbrinjavanja. Nabava vlastitih vozila i kanti dio je stvaranja sustava koji treba biti prilagođen upravo potrebama stanovnika Klisa i njegovih naselja.

Promjena će u početku zahtijevati određenu prilagodbu. Kao i kod svake novosti, bit će potrebno vrijeme da se

stanovnici naviknu na raspored odvoza, način razvrstavanja i pravila korištenja novih kanti. No, cilj je da novi sustav nakon početnog razdoblja postane jednostavan dio svakodnevnog života.

Jedna od najvidljivijih promjena bit će postupno uklanjanje potrebe za velikim zajedničkim kontejnerima. Njihovu će ulogu preuzeti kućne kante i organizirani odvoz. To znači manje prepunjenih kontejnera, manje razbacanog otpada i manje neugodnih prizora na mjestima gdje se danas odlaže otpad. Uvođenje novog sustava nije samo pitanje komunalne usluge. To je i pitanje odgovornosti svih nas prema prostoru u kojem živimo.

Općina Klis želi ovim promjenama napraviti važan korak prema čistijim, urednijim i ljepšim naseljima, ali uspjeh sustava ovisit će i o tome koliko ćemo ga svi zajedno odgovorno koristiti.

Pred stanovnicima Klisa tako je razdoblje prilagodbe, ali i prilika da se napravi veliki iskorak. Od početka podjele novih kanti do potpunog preuzimanja sustava 1. siječnja 2027. godine, cilj je jasan: otpad više neće biti problem koji se samo negdje odlaže, nego sustav kojim ćemo zajedno odgovorno upravljati.

Uz malo strpljenja u početku i odgovornost svakog pojedinca, Općina Klis može dobiti ono što svi želimo – čistiju, uredniju i kvalitetniju sredinu za život.

Pomoć u kući - priprema i dostava toplih obroka za stanovnike Općine Klis

Općina Klis omogućuje socijalnu uslugu Pomoć u kući - priprema i dostava toplih obroka osobama koje zbog zdravstvenih ili životnih okolnosti nisu u mogućnosti samostalno zadovoljiti svoje životne potrebe.

Cilj ove usluge je olakšati svakodnevni život korisnicima, pružiti im potrebnu pomoć i omogućiti im da

što duže i kvalitetnije žive u vlastitom domu i svojoj lokalnoj zajednici.

Ovu uslugu mogu koristiti obitelji čiji su članovi: teško bolesne odrasle osobe, osobe u nepovoljnom položaju, neovisno o starosnoj dobi te koje ispunjavaju sljedeće uvjete:

1. osoba mora imati prebivalište u Općini Klis neprekidno dvije godine unatrag
2. mjesečni iznos po članu kućanstva ne prelazi 350,00 eura.

Za ostvarivanja prava podnositelj uz zamolbe treba dostaviti sljedeću dokumentaciju:

1. Osobna iskaznica podnositelja
2. Uvjerenje o prebivalištu
3. Izjava o broju članova kućanstva
4. Dokumentaciju kojom podnositelj dokazuje status
5. Potvrda o mjesečnom prihodu članova kućanstva

6. Uvjerenje o dohotku izdano od Porezne uprave za godinu koja prethodi podnesenoj zamolbi (ukoliko je više članova prijavljeno iz iste obitelji, svaki član dostavlja za sebe).

Socijalnu uslugu Pomoć u kući - priprema i dostavu toplih obroka vrši HRVATSKI CRVENI KRIŽ GRADSKO DRUŠTVO CRVENOG KRIŽA „SOLIN“ na temelju Rješenja o pružanju socijalne usluge Pomoć u kući - priprema i dostava toplog obroka kojeg izdaje Upravni odjel za opće poslove Općine Klis. Topli obrok dostavlja se izravno na kućnu adresu korisnika.

Za dodatne informacije i podnošenje zamolbe građani se mogu obratiti Općini Klis na telefon

021/549-651

ili na mail: info@klis.hr.

GRADI SE ZA LJEPŠI KLIS

Stižu bageri u Ulicu Petra Kružića

Klis je tijekom lipnja napravio još jedan važan korak prema velikom infrastrukturnom zahvatu kojim bi se u značajnoj mjeri trebala unaprijediti prometna infrastruktura i svakodnevni život mještana.

Predstavnici Županijske uprave za ceste Split održali su koordinacijski sastanak s načelnikom Općine Klis Jakovom Vetmom te predstavnicima HEP-a i Vodovoda i kanalizacije Split. Na sastanku je bilo riječi o završetku radova na Megdanu, nastavku uređenja dijela lokalne ceste Ulice Petra Kružića te uređenju prilaza tvrđavi.

U središtu razgovora bila je Ulica Petra Kružića, odnosno lokalna cesta kao jedan od važnijih infrastrukturnih projekata na području Općine Klis. Iako su radovi još bili u pripremnoj fazi, aktivnosti su se intenzivno provodile, a posebno se radilo na otkupu zemljišta potrebnog za realizaciju projekta.

Planirano je da se rekonstruira približno 1,5 kilometara prometnice, i to kroz zajednički projekt Županijske uprave za ceste Split, Općine Klis, Vodovoda i kanalizacije Split te HEP-a. Riječ je o zahvatu koji bi trebao donijeti puno više od novog asfalta. Predviđena je izgradnja modernog kolnika širine 5,90 metara i nogostupa širine 2,2 metra, čime bi se značajno povećala sigurnost svih sudionika u prometu.

Projektom su predviđeni i sustav oborinske odvodnje, javna rasvjeta, nova vodovodna i kanalizacijska mreža te polaganje 20 kV elektroenergetskog kabela. Na taj bi se način, uz samu prometnicu, istodobno riješio i dio komunalne infrastrukture, što bi stanovnicima trebalo donijeti dugoročno kvalitetnije i pouzdanije uvjete.

Ukupna procijenjena vrijednost investicije, zajedno s popločavanjem dijelova ulice Iza Grada i Ulice Petra

Kružića u središtu Klisa, iznosila je oko 2,5 milijuna eura. Prema planovima, početak radova očekuje se krajem godine, nakon provedbe potrebnih pripremnih aktivnosti i rješavanja imovinsko-pravnih pitanja.

Istodobno se nastavljalo s uređenjem prostora oko tvrđave. Planirano je popločavanje dijela prilaza granitnim kockama, čime bi se dodatno uredilo područje uz jednu od najpoznatijih kulturno-povijesnih znamenitosti Dalmacije.

Za stanovnike Klisa ovaj projekt predstavljao je konkretan korak prema uređenjem i sigurnijem mjestu za život. Predstojeći radovi trebali bi donijeti bolju prometnu povezanost, sigurnije kretanje pješaka, obnovljenu komunalnu infrastrukturu i uređenje središte mjesta. Lipanjski koordinacijski sastanak tako je potvrdio da se pripreme za ovaj važan zahvat nastavljaju, a Klis bi već krajem godine trebao zakoračiti u novu fazu infrastrukturnog uređenja.

OBNOVA ŽUPANIJSKE PROMETNICE

Nova cesta za sigurnije KONJSKO

Općina će sufinancirati polovicu troškova uređenja oko dva kilometra županijske ceste kroz Konjsko, dok se istodobno planira uređenje nerazvrstane ceste od kamenoloma prema Ulici Domovinskog rata, uz prometna rješenja kojima bi se trebao usporiti teretni promet.

Dugoročno rješenje Općina vidi u preusmjeravanju kamiona prema budućem tunelu Kozjak. Za tu se trasu već priprema projektna dokumentacija, a cilj je u potpunosti izmjestiti teški promet iz naselja. Paralelno se s Cemexom razgovara o smanjenju sadašnjeg intenziteta prometa, dok Hrvatske ceste pripremaju projekt proširenja prometnog koridora preko Kočinjeg brda, uključujući rješavanje usjeka, odnosno tunela.

Vetma je poručio da će se Općina Klis usprotiviti svakom dodatnom povećanju teretnog prometa kroz Konjsko, osobito u kontekstu mogućeg proširenja kamenoloma.

- Cesta kroz Konjsko uređuje se za naše stanovnike, a ne za kamione. Cilj nam je osigurati sigurniju i uređenu prometnicu već ove jeseni, a dugoročno potpuno izmjestiti teš-

ki promet iz naselja prema budućem tunelu Kozjak.

Iz Općine pritom naglašavaju da postoji mogućnost ubrzane realizacije obnove ceste, dok bi eventualno protivljenje takvom modelu značilo pokretanje redovitog postupka ishođenja građevinske dozvole, što bi početak radova moglo odgoditi za nekoliko godina.

Općina Klis podsjeća i na to da je na svom području ukinula kamenolome i tupinolome, dok se kamenolom na području Solina nalazi neposredno uz granicu Općine. Upravo zbog toga, ističu, nastaviti će tražiti rješenja kojima bi se smanjile posljedice industrijske i teretne zone na život stanovnika Konjskog.

VRIJEDAN POSJET NAŠEM MJESTU

Ukrajinsko izaslanstvo u Klisu

Općina Klis bila je domaćin izaslanstvu partnerskih ukrajinskih lokalnih zajednica u sklopu međunarodnog projekta „Pathways of Partnership Project” i programa „Shadowing Program”. Posjet je bio prilika za razmjenu iskustava o radu lokalne samouprave, pripremi i provedbi projekata te mogućnostima korištenja fondova Europske unije.

Ukrajinsko izaslanstvo predvodili su načelnik Vitalii Yatsenko i zamjenik načelnika Serhii Podvaliuk iz Općine Lozuvatka. Tijekom boravka u Klisu sudjelovali su na nizu radnih sastanaka i studijskih aktivnosti, tijekom kojih su se upoznali s načinom funkcioniranja lokalne samouprave u Hrvatskoj te primjerima dobre prakse u radu hrvatskih općina.

Domaćin posjeta bio je načelnik Općine Klis i član Upravnog odbora Hrvatske zajednice općina Jakov Vetrma. U organizaciji i provedbi programa sudjelovali su i predstavnici Hrvatske zajednice općina, među kojima voditelj ureda i glavni pravni savjetnik Mladen Puškarić.

Osim radnog dijela programa ukrajinski gosti obišli su područje

Općine Klis i okolice. Tom su prigodom imali priliku pobliže upoznati lokalnu zajednicu, njezine razvojne potencijale i način na koji Općina Klis provodi svoje projekte. Susreti s predstavnicima Općine omogućili su i izravnu razmjenu iskustava te stvaranje novih kontakata koji mogu biti temelj buduće suradnje.

Suradnja hrvatskih i ukrajinskih lokalnih zajednica traje već niz go-

dina, a važan korak u njezinu razvoju bilo je potpisivanje Sporazuma o suradnji 2019. godine u Kijevu između Hrvatske zajednice općina i Sveukrajinske udruge lokalnih samouprava. Sporazum je dodatno učvrstio suradnju na području razvoja lokalne samouprave, razmjene znanja i iskustava te međunarodnog povezivanja općina.

NAŠA OPĆINA POMAŽE MLADIM OBITELJIMA

KLIS je novi dom za pet obitelji s djecom!

Uvremenu kada cijene stanova i kuća nezaustavljivo rastu, a mnoge mlade obitelji godinama pokušavaju riješiti pitanje vlastitog krova nad glavom, iz Općine Klis stiže konkretna mjera. Pet obitelji dobilo je priliku graditi vlastiti dom na općinskom zemljištu, pod znatno povoljnijim uvjetima nego što bi ih danas mogli ostvariti na tržištu.

Na tom tragu su svečano potpisani ugovori s obiteljima koje su ostvarile pravo građenja na građevinskim parcelama u vlasništvu Općine Klis. Riječ je o korisnicima odabranima putem dva javna natječaja, a cilj je jednostavan – pomoći obiteljima da dođu do vlastite kuće i osiguraju budućnost svojoj djeci. Dvije obitelji već žive na području Općine Klis, dok su tri obitelji stigle iz drugih dijelova Hrvatske. Posebno je važ-

no da je riječ o velikim obiteljima, s petero ili više djece. Njihov dolazak znači i nove stanovnike, novu djecu u vrtićima i školama te više života u kliškim naseljima. Načelnik Općine Klis Jakov Vetma poručio je da ovo nije jednokratna akcija, nego dio demografske politike koju Općina provodi još od 2018. godine.

- Zadovoljan sam što smo potpisali pet ugovora za mlade obitelji. Dvije obitelji dolaze s područja Općine Klis, dok su tri obitelji s petero ili više djece. Time smo zaključili ciklus u kojem je dodijeljeno više od 20 parcela. Ovu mjeru provodimo od 2018. godine. - kazao je Vetma.

Dodijeljene parcele imaju između približno 500 i 700 četvornih metara, ovisno o lokaciji. Obitelji na njima mogu izgraditi svoje kuće, a predviđena je i mogućnost da ne-

kretninu kasnije otkupe. Za obitelji koje svakodnevno gledaju cijene nekretnina i računaju kako će platiti kredit, ovakva pomoć može značiti razliku između desetljeća podstanarstva i mogućnosti da napokon grade nešto svoje. U Općini pritome ne žele stati na ovih više od 20 dodijeljenih parcela. Vetma najavljuje da bi u idućih pet godina mogao biti osiguran još velik broj građevinskih parcela. Poruka je jasna: ako mladi ljudi žele ostati, osnovati obitelj i živjeti od svog rada, najvažnije im je omogućiti da imaju gdje živjeti. Klis kroz ovu mjeru pokušava upravo to – zadržati svoje mlade, ali i privući obitelji iz drugih krajeva Hrvatske. U vremenu kada se mnogi dijelovi Hrvatske prazne, svaka obitelj koja ostane ili se doseli predstavlja mali, ali važan demografski dobitak. A vlastita kuća, pogotovo za obitelj s petero ili više djece, nije samo zid i krov.

To je sigurnost, stabilnost i mjesto na kojem djeca mogu odrastati.

BOLJA ZDRAVSTVENA SKRB SVIMA

Mobilna ambulanta stigla u Nisko

Briga o zdravlju stanovnika, osobito onih kojima je odlazak do liječnika otežan, jedan je od važnih preduvjeta kvalitetnog života u svakoj lokalnoj zajednici. Upravo s ciljem da zdravstvene usluge budu dostupnije i stanovnicima udaljenijih naselja, Općina Klis dobila je novu mogućnost – mobilnu ambulantu Doma zdravlja Splitsko-dalmatinske županije.

Ambulanta je organizirana kao dodatna zdravstvena usluga koja građanima omogućuje da pregled, razgovor s liječnikom ili zdravstveni savjet dobiju u svojem neposrednom susjedstvu, bez potrebe za odlaskom u udaljenije zdravstvene ustanove. Mobilna ambulanta smještena je ispred Doma kulture u Niskom, gdje je dostupna svakog utorka od 11.30 do 14.30 sati. Na taj način zdravstvena zaštita dolazi na kućni prag, što je osobito važno za starije stanovnike, osobe slabije pokretljivosti, ali i sve druge mještane kojima je zbog udaljenosti ili drugih okolnosti otežan pristup zdravstvenim uslugama. Važno je naglasiti da dolaskom mobilne ambulante građani ne mijenjaju svog izabranog liječnika obiteljske medicine. Ona nije zamjena za redovitu zdravstvenu skrb koju pru-

žaju liječnici obiteljske medicine, nego predstavlja dodatnu podršku i svojevrsni nadstandard u dostupnosti zdravstvenih usluga.

Uvođenje mobilne ambulante posebno je značajno za naselja koja su prostorno udaljenija od većih zdravstvenih središta. Upravo dostupnost liječnika i mogućnost pravodobnog savjetovanja mogu biti od velike pomoći stanovnicima, posebice kada je riječ o zdravstvenim tegobama koje ne zahtijevaju hitnu bolničku intervenciju, ali ipak traže stručni savjet ili pregled. Dolazak mobilne ambu-

lante u Nisko još je jedan primjer nastojanja da se javne usluge približe građanima i da kvaliteta života ne ovisi o tome živi li netko u središtu općine ili u jednom od udaljenijih naselja.

Mještani Niskog i okolnih naselja stoga su pozvani da iskoriste ovu mogućnost i, kada za to imaju potrebu, posjete mobilnu ambulantu. Zdravstvena skrb tako postaje dostupnija upravo tamo gdje je najpotrebnija – bliže ljudima i njihovim domovima.

Radovi na mrtvačnici u Brštanovu privode se kraju

VESELJE ZA MALIŠANE I RODITELJE

Otvara se novi vrtić, neće biti neupisane djece!

Radovi na novom dječjem vrtiću u Klisu su završeni, a nakon tehničkog pregleda očekuje se skoro otvaranje.

Time Općina Klis dobija još jedan važan prostor za svoje najmlađe stanovnike, ali i konkretnu pomoć roditeljima koji žele svojoj djeci osigurati kvalitetan i siguran boravak u vrtiću.

Posebno važna poruka stiže svim roditeljima s područja općine – sva djeca bit će upisana u vrtić i ove godine. Nitko neće ostati bez mjesta. Za obitelji koje se svakodnevno bore uskladiti posao, obiteljske obveze i brigu o djeci, to nije samo administrativna odluka, nego pitanje kvalitete života.

Novi vrtić predstavlja ulaganje koje će se osjetiti u svakom kliškom domu. Cilj je jednostavan: da svako dijete ima svoje mjesto, a svaki roditelj mir i sigurnost znajući da za njegovo dijete postoji organiziran i kvalitetan smještaj.

Istodobno, u Klisu se već gledaju novi koraci. Za izgradnju vrtića

„Sv. Ante“ u Prugovu građevinska dozvola je izdana i pravovaljana. Slijedi postupak javne nabave, nakon čega bi trebali uslijediti početak radova i gradnja objekta.

Ni tu se ne staje. U tijeku je izrada projektno-tehničke dokumentacije za još jedan vrtić na području Mezanovaca. Time se planiraju dodatno

povećati kapaciteti i dugoročno osigurati dovoljno mjesta za sve veći broj djece.

Dok se grade novi objekti, gradi se i zajednica u kojoj djeca imaju mjesto za odrastanje, a roditelji razlog više da svoju budućnost vide upravo u Klisu.

ODLUKOM NAČELNIKA NAŠA OPĆINA PONOVO UZ GRAD HEROJ

I Klis pomaže izgradnju stadiona u Vukovaru!

Općina Klis još je jednom pokazala da se hrvatsko zajedništvo ne mjeri kilometrima, nego spremnošću da se pomogne kada je najpotrebnije. U znak potpore Vukovaru i njegovoj mladosti, Općina Klis uključila se u donatorsku kampanju za izgradnju novog nogometnog stadiona u Vukovaru, uplativši 3.000 eura.

Možda se ova donacija na prvi pogled čini skromnom, ali njezina vrijednost daleko nadilazi sam iznos. Ona nosi snažnu poruku – Vukovar u svojim projektima, razvoju i obnovi nije i neće biti sam. Kada se gradi za Vukovar, gradi se za cijelu Hrvatsku.

Klis i Vukovar povezuje posebna povijesna nit. Klis je stoljećima bio simbol obrane, otpora i postojanosti, predziđe koje je čuvalo svoj narod i prostor. Vukovar je u novijoj hrvatskoj povijesti postao jedan od najsnažnijih simbola hrabrosti, žrtve i obrane domovine. Upravo zato ova potpora ima i snažnu simboličku vrijednost.

Novi stadion, koji će nositi ime 12 hrvatskih redarstvenika, nije samo sportski objekt. On predstavlja pogled prema budućnosti. Dok memorijalna mjesta čuvaju sjećanje na one koji su dali najviše za slobodu Hrvatske, stadion će biti mjesto života – mjesto na kojem će djeca trenirati, mladi ostvarivati svoje sportske snove, obitelji se okupljati, a zajednica zajedno slaviti pobjede.

Takvi projekti pokazuju kako se ljubav prema domovini ne iskazuje samo riječima, nego i konkretnim djelima. Općina Klis ovom je donacijom poslala upravo takvu poruku: kada je riječ o Vukovaru, nema daljine koja je dovoljno velika da bi spriječila pomoć i solidarnost.

Kliško kulturno ljeto 2026. – najbogatije i najposjećenije izdanje dosad

Piše: Mirna Tešija

Još jedno Kliško kulturno ljeto je iza nas, a ovogodišnje izdanje ostat će zapamćeno kao najbogatije, najraznovrsnije i najposjećenije dosad. Čak 26 događanja namijenjenih svim generacijama i ukusima, tijekom ljeta pretvorilo je Klis u mjesto susreta glazbe, kazališta, književnosti, tradicije, umjetnosti i dobre zabave.

Ljeto smo svečano otvorili na tvrđavi koncertom klape Cambi i Nenada Vetme, a bio je to tek početak programa koji se tijekom narednih tjedana odvijao na različitim lokacijama diljem Klisa.

Publika je mogla uživati u kazališnim predstavama, predstavljanju knjiga i izložbama, ali i događanjima koja su već postala nezaobilazan dio kliškog ljeta. Održane su tradicionalna Ribarska večer u Klis Kosi, zabava na Mezanovcima, Moto party te Uskočki boj koji je još jednom oživio slavnu klišku povijest i podsjetio na baštinu po kojoj je Klis prepoznatljiv.

Posebno mjesto u ovogodišnjem programu pripalo je izvanrednom glazbenom spektaklu „Misa Mediterana“ Tončija Huljića i Madre Badesse koji je na Trg Mejdana donio jednu sasvim drugačiju glazbenu večer i još jednom pokazao koliko različite sadržaje Kliško kulturno ljeto može ponuditi svojoj publici.

Ovog ljeta slavili smo i dvije velike obljetnice. KGD „Mosor“ velikim koncertom obilježio je impresivnih 90 godina djelovanja, dok je Udruga „Art Clissa“ izložbom obilježila 20 godina svoga rada, potvrđujući koliko važnu ulogu lokalne udruge, umjetnici i čuvari tradicije imaju u kulturnom životu Klisa.

U sklopu ljeta tradicionalnom feštom obilježili smo i Dan Općine Klis i blagdan sv. Roka, uz koncert Hrvatskih ruža i druženje koje je ponovno okupilo brojne Klišane i njihove goste.

Veliko finale uslijedilo je na jednom od najljepših mjesta za koncerte – Kliškoj tvrđavi, gdje smo Kliško kulturno ljeto svečano zatvorili koncertom Nine Badrić. Prepuna tvrđava i gotovo dva sata glazbe bili su najbolji završetak ljeta koje je iz tjedna u tjedan okupljalo brojnu publiku.

A nismo zaboravili ni naše najmlađe. Posebno zatvaranje ljeta za djecu održano je na igralištu NK Uskok, gdje smo uz napuhance, igre, mini disco, animatore, pjesmu i slatkiše zajedno pozdravili ljeto 2026. i najmlađima priredili završnicu za pamćenje.

Od prve do posljednje večeri cilj je bio isti – Klis koji tijekom ljeta živi, a njegove pozornice pripadaju i velikim imenima i lokalnim umjetnicima i udrugama, sa željom da njegujemo svoju tradiciju, ali istodobno stvaramo nove sadržaje i nove uspomene.

Kočinje brdo iznad Klisa još je jednom pokazalo kako se od dobre ideje, puno entuzijazma i zajedništva može napraviti događaj koji će se dugo pamtit. Moto susret Klis 2026. okupio je ljubitelje motocikala, rock glazbe i dobrog druženja, ali i ljude kojima su humanost i pomaćanje drugima bili jednako važni kao i buka motora i glazba s pozornice.

Peto izdanje susreta, koje je organizirao Moto klub *Free Riders Klis*, pretvorilo je ovaj prostor u pravo malo središte moto života. Na Kočinjem brdu okupili su se bajkeri iz Hrvatske i inozemstva, a kroz dva dana izmjenjivali su se defile motocikala, moto igre, glazba, druženje i dobra atmosfera. Klis je ponovno dokazao da ovakav susret odavno nije bio samo okupljanje ljubitelja motora, nego je postao prepoznatljiv dio života cijeloga kraja.

Glazbeni program dodatno je podigao atmosferu. Publiku su zabavljali The Old School Band i splitski TBF, dok su Loud South i The KrisTINA's Show, posvećen glazbenoj legendi Tini Turner, zaokružili drugi dan susreta. Posebno je zanimljiv bio nastup tribute sastava koji je brojnom publikom pokušao dočarati energiju, izgled i glazbu jedne od najvećih svjetskih izvođačica.

MOTO SUSRET KLIS 2026.

Kočinje brdo - mjesto rocka, motora i humanosti

Ipak, iza glasnih motora i rocka ostala je ona najvažnija poruka – humanost. I ove je godine susret imao snažan humanitarni karakter. Organizirana je lutrija čiji je prihod bio namijenjen pomoći zajednici, a glavna nagrada bio je motocikl Suzuki Intruder 1500. Time su organizatori još jednom pokazali da se ljubav prema motorima može spojiti s brigom za druge.

Posebnu pažnju privukla je i priča o članovima BMW MK Dalmacija koji su sudjelovali u humanitarnoj vožnji „Bradati put Extreme Across Europe“. Sedmorica motociklista, predvođena Željansom Raketom, krenula su iz Klisa na čak 12 tisuća kilometara dug put prema Nordkappu u Norveškoj i Cabo da Roci u Portugalu. Njihov pothvat imao je humanitarni cilj – prikupljanje pomoći za Županijsku ligu protiv raka i podizanje svijesti o važnosti prevencije malignih bolesti. Veliki europski krug završili su upravo tamo gdje su krenuli, u Klisu, dolaskom na subotnji defile.

Susret je tako ponovno povezao ljude, glazbu, motocikle i prirodu. Podršku manifestaciji pružila je i Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije, prepoznajući njezin značaj za razvoj moto turizma i promociju kliškoga kraja.

Za mnoge sudionike Kočinje brdo nije bilo samo mjesto na kojem su parkirali motocikle. Bilo je to mjesto susreta, prijateljstva i slobode. Organizatori su još jednom pokazali da se, kada se uključe klub, Općina, udruge i cijela zajednica, može napraviti događaj koji nadilazi granice jednog moto susreta.

Klis je tih dana ponovno živio punim plućima, a poruka s Kočinjeg brda bila je jednostavna: došlo se zbog motora i glazbe, ali se ostalo zbog ljudi.

POVIJESNI SPEKTAKL OKUPIO TISUĆE LJUDI

Kliški uskoci vratili Klis u vrijeme mačeva, baruta i junaštva

Središnji dio bio je slavni megdan, odnosno dvoboj iz 1527. godine između uskoka Miloša Pariževića i Osmanlije Bakote Silnog

Klis je krajem srpnja ponovno oživio svoju bogatu i burnu povijest. Kliški uskoci kroz dva su dana i dvije atraktivne manifestacije posjetitelje vratili nekoliko stoljeća unatrag, u vrijeme uskoka, Osmanlija, mačeva, kopalja, kubura i teških borbi za Klis.

Program je započeo u petak, 24. srpnja, ambijentalnom predstavom „Uskočka svijeća“ na Trgu Mejdan. U središtu predstave bio je slavni megdan, odnosno dvoboj iz 1527. godine između uskoka Miloša Pariževića i Osmanlije Bakote Silnog.

Povijesni Trg Mejdan tom je prigodom postao prava pozornica na otvorenom, a gledatelji nisu samo promatrali predstavu, već su se na trenutak našli usred događaja koji se zblio prije gotovo pet stoljeća. Kroz sukob dvojice ratnika prikazani su hrabrost, strah, ponos i sudbine ljudi koji su živjeli u nemirnim vremenima.

Dan poslije, u subotu 25. srpnja, program se preselio pod impozantnu tvrđavu Klis, gdje je održan „Uskočki boj za Klis“, velika rekonstrukcija povijesne bitke iz 16. stoljeća.

Tijekom cijelog dana posjetitelji su mogli upoznati različite dijelove života iz tog vremena. Predstavile su se viteške skupine, održavali su se prikazi streličarstva i mačevanja, a

bilo je i žongliranja vatrom, vojnih tabora, starih obrta i zanata, rukotvorina te izvornih jela i pića. Posebnu pozornost privukla je velika rekonstrukcija bitke između kliških branitelja – uskoka – i osmanlijske vojske.

U završnom spektaklu prikazani su napadi i obrana, pregovori, pokušaji osvajanja i pojedinačne borbe. Zvuk mačeva, kopalja, buzdovana i nadžaka ispreplitao se s pucnjima topova, pušaka i kubura, stvarajući atmosferu vremena u kojem je Klis bio jedna od najvažnijih obrambenih točaka ovoga kraja.

Posebnu vrijednost događaju dala je upravo lokacija. Tvrđava Klis nije bila tek kulisa, već stvarni dio povijesne priče. Njezini zidovi i položaj iznad Splita i okolice podsjetili su posjetitelje na važnost koju je Klis stoljećima imao u obrani ovog prostora.

Kliški uskoci tako su još jednom pokazali da se povijest može približiti publici na zanimljiv i razumljiv način. Umjesto da ostane samo u knjigama i datumima, povijest je krajem srpnja na Klisu ponovno postala živa – čula se u zvuku kubura i mačeva, vidjela u povijesnim odorama i osjetila u atmosferi stare tvrđave.

KLISKI USKOCI – od povijesne baštine do suvremenog identiteta

Krajem lipnja u Knjižnici i čitaonici Bogdana Ogrizovića u Zagrebu održan je razgovor „Kliški uskoci – iz prošlosti za sadašnjost“, u sklopu programa Međunarodne smotre folklor. Susret je okupio predstavnike Povijesne postrojbe *Kliški uskoci* te stručnjake iz područja povijesti, etnologije i jezikoslovja, ali i zainteresirane građane koji su željeli čuti više o ovoj važnoj hrvatskoj povijesnoj i kulturnoj baštini.

Razgovor nije bio tek podsjećanje na slavne stranice prošlosti. U središtu su bila pitanja koja su i danas vrlo aktualna: što nam povijesna baština govori o nama, kako utječe na identitet pojedinca i zajednice te kako tradiciju sačuvati tako da ne ostane samo muzejski izložak, nego postane dio živoga suvremenog života.

Kliški uskoci, kao povijesna postrojba, upravo su jedan od primjera takvog živog odnosa prema prošlosti. Kroz odore, običaje, priče i javne nastupe oni približavaju povijest današnjoj publici, osobito mladim generacijama. Na razgovoru se moglo čuti kako takvo predstavljanje prošlosti može biti vrijedan način učenja, ali i snažan poticaj za očuvanje lokalnog i nacionalnog identiteta.

Posebna vrijednost susreta bila je u otvorenom dijalogu različitih perspektiva. Povijesničarsko, etnološko i jezikoslovno znanje susrelo se s iskustvom onih koji baštinu aktivno čuvaju i predstavljaju. Time je potvrđeno da tradicija nije nešto što pripada samo prošlosti – ona se stalno iznova tumači, prenosi i nadograđuje.

Brojni sudionici i posjetitelji pokazali su da zanimanje za kulturnu baštinu postoji i izvan tradicionalnih festivalskih pozornica. Upravo kroz ovakve susrete prošlost dobiva novo lice, a znanje i iskustvo prenose se novim generacijama. Jer baština najbolje živi onda kada o njoj razgovaramo, učimo i zajedno je čuvamo.

NOVI ERASMUS + PROJEKT

U knjižnici „Nova poglavlja prebookiranih – Čitalački klub bez margina“

Narodna knjižnica i čitaonica u Klisu nastavlja uspješno razvijati međunarodne projekte i programe za svoju zajednicu. Nakon uspješno provedenog i izvrsno ocijenjenog Erasmus+ projekta „Treći prostor za treću dob“, kojim je knjižnica poticala međugeneracijsku suradnju, digitalnu pismenost i aktivno uključivanje starijih osoba u društveni život, stižu nam novi pozitivni rezultati dobrog rada.

Agencija za mobilnost i programe Europske unije odobrila je novo financiranje u okviru Erasmus+ programa za projekt 2026-1-HR01-KA122-ADU-000410537 pod nazi-

vom „Nova poglavlja prebookiranih – Čitalački klub bez margina“.

Novi projekt usmjeren je na razvoj inkluzivnih čitateljskih programa, jačanje čitalačke kulture te povezivanje različitih generacija i društvenih skupina kroz književnost, dijalog i zajedničko učenje. Kroz mobilnost i razmjenu iskustava djelatnici knjižnice imaju će priliku upoznati primjere dobre prakse europskih knjižnica te stečena znanja prenijeti lokalnoj zajednici, konkretnije svom već postojećem čitalačkom klubu Prebookirani.

Odobrenje novog projekta potvrđuje da Narodna knjižnica i čitaonica

u Klisu nastavlja biti mjesto susreta, obrazovanja i uključivosti, stvarajući nove prilike za svoje korisnike.

Financirano sredstvima Europske unije. Iznesena mišljenja i stavovi odražavaju isključivo stav autora i ne moraju se podudarati sa stavovima Europske unije ili Agencije za mobilnost i programe Europske unije. Ni Europska unija ni tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

DOK VRUČINE NE POPUŠTAJU

Ljeto u knjižnici, najvjernijima – nagrade

Dok su se svi tijekom ljetnih mjeseci mučili s vrućinama, knjižnica je ponudila niz aktivnosti osmišljenih kako bi djeci pružila priliku za kreativno izražavanje, druženje i kvalitetno provođenje slobodnog vremena, ali i predah od vrućina.

Ljetni program održavao se od lipnja do kolovoza, a sve su aktivnosti vodili knjižničari.

Posebno mjesto u ljetnom rasporedu zauzela je Pantomima u knjiž-

nici, zabavna i dinamična aktivnost koja je kroz igru poticala maštu, komunikacijske vještine i timski rad. Djeca su imala priliku iskušati svoje glumačke sposobnosti, pokazati kreativnost i uživati u zajedničkom druženju.

Održane su i različite kreativne radionice, likovne radionice i radionice izrade nakita. Kroz različite tehnike i materijale sudionici su razvijali kreativnost, finu motoriku i samostalnost, a svoje su ideje pretvarali u jedinstvene radove koje su mogli ponijeti kući.

Za ljubitelje zajedničke igre bile su pripremljene i igraonice društvenih igara, koje su pružile priliku za druženje, učenje novih igara te razvijanje logičkog razmišljanja, strategije i suradnje.

Program je bio namijenjen djeci starijoj od šest godina, a za sudjelovanje na likovnim radionicama i radionicama izrade nakita bila je potrebna prijava. Popis i datumi svih radionica bili su dostupni na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama knjižnice.

Uz radionice i igraonice, knjižnica je i ove godine organizirala Ljetni čitalački izazov, koji je trajao od sredine lipnja do sredine kolovoza. U izazovu su mogli sudjelovati svi – djeca, mladi i odrasli. Cilj je bio potaknuti čitanje tijekom ljeta, istraživanje novih književnih svjetova i uživanje u knjigama bez obzira na dob. Sudionici su za svaku pročitanu knjigu skupljali naljepnice, a na kraju je pobjednika očekivala nagrada.

Pobjednice Ljetnog čitateljskog izazova su...!

Ljetni čitateljski izazov je završen, listići su prebrojeni i dobili smo naše najčitateljice ljeta!

Budući da ove godine nismo imali sudionike starije od 13 godina, a posebno je aktivna bila vrtićka skupina, kategorije smo prilagodili i podijelili u tri dobne skupine – vrtićku skupinu, učenike nižih razreda te učenike viših razreda osnovne škole. Do 6 godina: najčitateljica ljeta je Luna Radić! Do 9 godina: najčitateljica ljeta je Anita Buliga! Do 13 godina: najčitateljica ljeta je Marta Vuka!

Velike čestitke našim pobjednicama! Svojom upornošću i ljubavlju prema knjigama pokazale su da čitanje tijekom ljeta može biti pravo malo putovanje u svijet mašte.

Nagrade ćemo našim najčitateljicama uručiti 4. rujna u 10:00 sati.

Čitajte! Jer čitanje je zabavno, čarobno i pametno. Naše cure to već znaju!

Knjižnica u Kliškom kulturnom ljetu

Ljetni program knjižnice obogaćen je i sudjelovanjem u Kliškom kulturnom ljetu, u sklopu kojeg je održano književno i kreativno događanje pod nazivom „Zaboravljena djevojčica – priča, druženje i kreativnost!“.

Susret je održan 22. kolovoza u 10:00 sati u parku ispred Doma kulture „Jozo Buliga“ u Klisu, a bio je namijenjen djeci starijoj od sedam godina.

U središtu druženja bilo je predstavljanje romana za djecu „Zaboravljena djevojčica“ autorice Mari-

ne Gudelj. Kroz susret s autoricom djeca su upoznala priču i njezinu junakinju te razgovarala o važnosti prijateljstva, prihvaćanja, mašte i osjećaja.

Nakon književnog dijela nastavili smo uz tematsku likovnu radionicu koju su vodili predstavnici udruge Art Clissa. Inspirirani knjigom i njezinim motivima, mali su umjetnici kroz boje, oblike i maštu izražavali vlastiti doživljaj priče te stvarali svoja umjetnička djela.

Sudjelovanje u Kliškom kulturnom ljetu bilo je lijepa prilika da knjižnica izađe iz svojih prostora i kroz knjigu, susret s autoricom i kreativno stvaralaštvo poveže djecu, kulturu i lokalnu zajednicu.

NAŠ KLUB SPREMAN ZA NOVE POBJEDE

USKOK s osvojenim Županijskim kupom ulazi u novu sezonu

Na Klisu se posljednjih mjeseci nije radilo samo na nogometnoj momčadi. Dok su Uskoci slagali igrački kadar i pripremali se za novu sezonu SuperSport Druge NL, vrijeme su se promjene događale i na stadionu Iza Grada. Sve je bilo određeno jednom cilju – da domaći nogometni hram što spremnije dočeka nove prvenstvene izazove.

Na glavnom travnjaku bili su započeli radovi na postavljanju novih cijevi i instalacija za automatsko navodnjavanje, čime se dodatno podigla kvaliteta terena. Uređene su i dvije svlačionice za igrače, pa je stadion Iza Grada dobio još jedan važan iskorak u stvaranju boljih uvjeta za nogometaše.

Time je nastavljen posao koji je bio započet godinu ranije. Tada su bile uređene ostale klupske prostorije, svlačionice, prostorija za doping-kontrolu te prostorije za suce i sutkinje. Korak po korak, stadion u Klisu tako je dobivao novo lice i potvrđivao da Uskok više nije samo klub velike tradicije, nego i sredina koja je ozbiljno zakoračila prema višim nogometnim standardima.

A razloga za optimizam bilo je napretek.

Uskok je svoju prvu sezonu u SuperSport Drugoj NL završio na odličnom petom mjestu. Klišani su bili

nadomak borbe za sam vrh, a sezonu su okrunili osvajanjem Županijskog kupa – trofeja koji su na Klisu čekali punih 25 godina.

U novu sezonu se ulazi s puno vjere i još većim očekivanjima jer Uskok je odavno više od nogometnog kluba. On je dio identiteta Klisa, mjesto okupljanja i ponosa cijelog kraja. A kada se s tribina Iza Grada ponovno začuje navijanje, svi će imati isti cilj – da nova sezona bude još uspješnija od prethodne i da se o Uskocima ponovno priča s ponosom, od Klisa pa sve do vrha hrvatskog nogometa.

TUŽNA OBLJETNICA

Sjećanje na Zdravka Uvodića i 34. obljetnica pogibije

U Klisu je i ove godine dostojanstveno obilježena 34. obljetnica pogibije Zdravka Uvodića, dragovoljca Domovinskog rata i istaknutog mještana koji je svojim radom i djelovanjem ostavio dubok trag u životu naše zajednice. Zdravko je poginuo na Svilaji 3. lipnja 1992. godine.

Bio je čovjek koji je svojim zalaganjem povezivao ljude i sudjelovao u različitim područjima života Klisa. Bio je prvoligaški nogometni sudac, predsjednik Mjesne zajednice Klis, dugogodišnji glazbar i predsjednik KGD-a Mosor te Nogometnog kluba Uskok. Mnogi ga pamte upravo

In memoriam

**Metod Erceg
(1939. – 2026.)**

Odlaskom Metoda Ercega Klis je izgubio svog dobrog duha, a naša župna i kulturna zajednica jednog od svojih najvjernijih i najprepoznatljivijih članova. Kao najdugovječniji crkveni pjevač, cijeli je svoj život posvetio očuvanju pučkog crkvenog pjevanja i tradicije koju je s ljubavlju prenosio novim naraštajima.

Njegov glas pratio je Klišane u svim važnim trenucima života – na misnim slavljenjima, blagdanima, vjenčanjima, krštenjima, ali i u trenucima oproštaja od najmilijih.

Za svoj nesebičan rad i izniman doprinos zajednici primio je brojna priznanja. Godine 2010. dobio je zahvalnicu pape Benedikta XVI. povodom pedeset godina pjevanja u crkvenom zboru, kao potvrdu njegove vjernosti i predanosti crkvenoj službi.

Dobitnik je i općinske nagrade 2023. godine za cjeloživotni angažmanom u čuvanju kulturne baštine, pučkog

pjevanja i promicanju tradicijskih kulturnih vrijednosti. Metod je bio osnivač i član klape „Petar Kružić“, koja je djelovala od 1961. do 1971. godine te ostvarila zapažene nastupe na Festivalu dalmatinskih klapa u Omišu. Kroz klapsku pjesmu, jednako kao i kroz crkveno pjevanje, pronosio je ime Klisa i njegovu bogatu kulturnu baštinu.

**Mirko Bojić Šide
(1958. – 2026.)**

Stugom se opraštamo od čovjeka koji je cijeli svoj život proveo s fotoaparatom u ruci. Nije bilo svečanosti, događanja ni važnog trenutka vezanog uz Klis i klišku tvrđavu, a da ga nije zabilježio svojim objektivom. Kliška tvrđava bila mu je mnogo više od povijesnog spomenika – bila je njegov drugi dom, mjesto kojem se uvijek vraćao i koje je poznavao kao vlastiti dnevni boravak.

Iza sebe je ostavio neprocjenjivu zbirku fotografija koje će trajno svjedočiti o životu, ljudima i baštini njegova rodnog kraja. Njegov pogled kroz objektiv ostat će dio kolektivnog sjećanja svih koji su ga poznavali. Počivao u miru.

po njegovoj vedrini, ljubavi prema sportu i glazbi te spremnosti da svojim radom pridonese zajednici.

Na dan obljetnice rodbina i prijatelji tradicionalno su pohodili mjesto njegove pogibije na Svilaji. Kod spomen-mjesta položeno je cvijeće i zapaljene su svijeće u znak sjećanja i zahvalnosti. Na mjesnom groblju u Klisu, uz zvuke glazbe koju je Zdravko toliko volio, obitelj i prijatelji položili su vijence i zapalili svijeće.

U sklopu obilježavanja održan je i tradicionalni turnir u balotama Na bunarima u Klis Kosi, kao i nogometni turnir u organizaciji NK Uskok iz Klisa. Uz domaćina, sudjelovali su NK Hrvace, NK Zadar i NK Primorac BNM. Pobjednik turnira bio je NK Uskok, koji je u finalu svladao NK Hrvace rezultatom 1:0. Pobjednički pehar igračima je predao Zdravkov sin Dejan, zajedno s unukom Petrom.

